

Asia: VN/30386/2021

Liikennevakuutusdirektiivin kansallinen täytäntöönpano; työryhmän mietintö

Ehdotusta koskevat yleiset huomiot

Voitte lisätä tähän yleiset huomionne esityksestä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt tietosuojavaltuutetun toimistolta lausuntoa hallituksen esityksen muotoon laaditusta työryhmän mietinnöstä ns. liikennevakuutusdirektiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2021/2118 moottoriajo-neuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavasta vakuutuksesta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamisesta annetun direktiivin 2009/103/EY muuttamisesta) kansallisesta täytäntöönpanosta. Tietosuojavaltuutettu kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Voitte tähän lausua ehdotettujen säännösten vaikutuksista, niiden merkittävydestä sekä haitallisten vaikutusten lieventämismahdollisuuksista. Voitte myös lausua vaikutuksista, joita ei ole esityksessä otettu huomioon.

-

Liikennevakuutuslain muutosehdotukset (1. lakiehdotus)

Yleiset huomiot liikennevakuutuslakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Lain soveltamisala (1 §)

-

Ajoneuvon määritelmä (2 §:n 1 kohta)

-

Ajoneuvon tuominen toisesta ETA-valtiosta (6 a §)

-

Poikkeukset vakuuttamisvelvollisuudesta (8 §)

-

Vahinkohistoriatieto (19 §:n 2 - 5 momentti)

Vahinkohistoriatietojen käsittelyn oikeusperuste

Mietinnössä esitetyn liikennevakuutuslain 19 §:n mukaan vakuutusyhtiön olisi jatkossa annettava vahinkohistoriatiedot yhdenmukaistetulla vakuutus- ja vahinkohistoriatodistuslomakkeella, jonka sisällön ja muodon komissio julkaisee täytäntöönpanosäädöksellä. Mietinnön mukaan lomake tulisi sisältämään henkilötietoja, ainakin vakuutuksenottajan nimen ja yhteystiedot eikä tässä yhteydessä käsiteltäisi erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja. Mietinnön mukaan lomake sisältäisi lisäksi tiedon vakuutetusta ajoneuvosta, vakuutuksen myöntäneestä vakuutusyhtiöstä sekä liikennevakuutuksen voimassaoloajasta ja vakuutuksesta mahdollisesti korvattujen vahinkojen lukumäärästä. (Mietintö s. 54)

Mietinnön osiossa 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys on käsitelty yleisen tietosuojasetuksen 6 artiklan mukaista henkilötietojen käsittelyn oikeusperustetta kyseessä olevan henkilötietojen käsittelyn osalta. Mietinnön mukaan lakisääteisen vakuutuksen toimeenpanossa henkilötietojen käsittely perustuu yleensä tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohtaan, eli käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi. (Mietintö s. 55)

Tietosuojavaltuutettu katsoo, että mietinnössä viitattu yleisen tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan voitaisiin katsoa soveltuvan käsittelyn oikeusperusteeksi sääntelyn kohteena olevan henkilötietojen käsittelyn osalta, koska esitetyissä säännöksissä viitattaisiin nimenomaisesti henkilötietojen käsittelyn luonteeseen. Käsittelyn oikeusperuste olisi kuitenkin määriteltävä esityksessä nyt esitettyä täsmällisemmin, jotta peruste kävisi selvästi ilmi esityksen perusteluista. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste vaikuttaa muun muassa siihen, mitä oikeuksia rekisteröidyllä on käytettävissä kyseessä olevan henkilötietojen käsittelyn osalta.

Tietosuojavaltuutettu kiinnittää huomiota siihen, että mietinnön mukaan lomake ei sisältäisi erityisiä henkilötietoryhmiä. Kuitenkin voimassa olevan liikennevakuutuslain 19 §:n mukaan vahinkohistoriatiedot kattavat myös tiedot vahingoista, joiden perusteella vakuutuksesta on suoritettu korvausta. Hankkeen jatkovalmistelun yhteydessä olisi arvioitava, kattaisivatko lomakkeella käsiteltävät vahinkohistoriatiedot yleisen tietosuojasetuksen 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä, esimerkiksi vahinkoa kärsineiden terveydentilaa koskevia tietoja, tai 10 artiklan mukaisia rikoksiin tai rikkomuksiin liittyviä henkilötietoja. Tarvittaessa yleisen tietosuojasetuksen kansallisen liikkumavaran käyttöä olisi arvioitava erikseen tällaisten henkilötietoryhmien osalta.

Ajoneuvoyhdistelmän aiheuttamat vahingot (39 a §)

-

Kilpailuun osallistuneelle kuljettajalle aiheutuneet vahingot (41 a §)

-

Eräiden työsuoritusten aikana sattuneet vahingot (42 §)

-

Korvauksen suorittamisen määräaika (62 §:n 2 momentti)

-

Velvollisuus pyytää ratkaisusuositusta liikenne- ja potilasvahinkolautakunnalta (66 §)

-

Korvauksen viivästyminen (67 §:n 2 momentti)

-

Korvausestaja ja korvausasiainmies (69 §:n 5 momentti)

-

Oikeus vaatia korvausta korvausestajalta (70 §:n 3 ja 4 momentti)

-

Liikennevakuutuskeskuksen takautumisoikeus (74 §:n 3 ja 4 momentti)

-

Tietokeskus (86 §:n 2 momentti)

Liikennevakuutuskeskuksen tietokeskukseen liittyvä henkilötietojen käsittely

Mietinnössä liikennevakuutuslain 86 § esitetään muutettavaksi. Kyseisessä lainkohdassa säädetään Liikennevakuutuskeskuksen tehtävistä liikennevakuutusdirektiivin mukaisena tietokeskuksena. Mietinnön mukaan 86 §:ään ehdotetaan lisättäväksi maininta siitä, että Liikennevakuutuskeskuksen tulee kerätä ja jakaa tietoja myös toisesta jäsenvaltiosta toimitettujen ajoneuvojen vakuuttamisvelvollisuuteen liittyvien tarpeellisten tietojen saatavuuden varmistamiseksi. Mietinnön mukaan muutosehdotus liittyy liikennevakuutusdirektiivin 15 artiklan täytäntöönpanoon. Voimassa olevan 86 §:n 3 momentissa säädetään tarkemmin siitä, mitä tietoja Liikennevakuutuskeskuksen on tietokeskuksen tehtäviä varten kerättävä ja jaettava. (Mietintö s. 49)

Tietosuojavaltuutettu kiinnittää huomiota siihen, että liikennevakuutuslaki on tullut voimaan vuoden 2017 alussa eikä sen henkilötietojen käsittelyä koskevien säännöksiin yhteensopivuutta yleisen tietosuojasetuksen kanssa ole arvioitu lain valmistelun yhteydessä. Tästä johtuen hankkeen jatkovalmistelussa olisi arvioitava kyseessä olevaa liikennevakuutuslain 86 § suhteessa yleiseen tietosuojasetukseen.

Kyseessä olevan säännöksen osalta olisi arvioitava, missä määrin sen sääntelemässä tietojen käsittelyssä on kyse yleisen tietosuojasetuksen soveltamisalaan kuuluvasta henkilötietojen käsittelystä. Sääntelyä olisi arvioitava erityisesti yleisen tietosuojasetuksen sallimaan kansalliseen liikkumavaraan nähden huomioiden erityisesti sen, käsiteltäisiinkö kyseessä olevan säännöksen perusteella yleisen tietosuojasetuksen 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä tai 10 artiklan mukaisia rikoksiin tai rikkomuksiin liittyviä henkilötietoja. Lisäksi Liikennevakuutuskeskuksen tietokeskukseen liittyvälle henkilötietojen käsittelylle olisi määriteltävä yleisen tietosuojasetuksen 6 artiklan mukainen käsittelyn oikeusperuste.

Vahingon korvaaminen vakuutusyhtiön maksukyvyttömyystilanteessa (91 a §)

-

Liikennevakuutuskeskuksen tehtävät ja tiedonsaanti maksukyvyttömyyselimenä (91 b §)

-

Vakuutusyhtiön selvitystila ja konkurssi (92 §:n 2 momentti)

-

Vakuutusyhtiölle määrättävä yhteistakuumaksu (94 §:n 1 momentti)

-

Siirtymäsäännöksiin liittyvät huomiot.

-

Liikennevakuutuskeskuksesta annetun lain muutosehdotus (2. lakiehdotus)

Voitte kirjoittaa tähän huomionne muutosehdotuksesta.

-

Vakuutusyhtiölain muutosehdotus (3. lakiehdotus)

Voitte kirjoittaa tähän huomionne muutosehdotuksesta.

-

Kantonen Silja
Tietosuojavaltuutetun toimisto